

El llenguatge

Senyalar i assenyalar 9/X (1980)

Hom confon encara sovint els verbs senyalar i assenyalar. Més exactament, hom recorre al verb senyalar en molts casos en què, en realitat, convé usar l'altra forma, el verb assenyalar, que és, de fet, en llenguatge correcte, és a dir, d'acord amb el significat que preceptivament hom li reconeix, el més usual de tots dos. Llegim, així, en un article suara publicat: ...la meva primera afirmació va ser «senyalar» que en primer lloc es van originar... Es tracta, certament, d'una frase en què en lloc de senyalar hauria convingut assenyalar.

Senyalar, verb derivat de senyal sense la intervenció de cap prefix, significa, segons el Diccionari Fabra, «fer o posar un senyal (en alguna cosa)» i, secundàriament, «fer una ferida que deixi un senyal». Senyalar, doncs, expressa sempre una acció material, que comporta la conseqüència d'un rastre visible, d'un signe o una empremta perceptible, i que s'ha de dur a terme necessàriament amb algun objecte físic, com un llapis, un tros de guix, l'ungla, pintura, un punxó, un ganivet, etc. No es pot, en canvi, senyalar res amb el cap —només excepcionalment, potser, algú de closca molt dura—, la mirada, un gest, les paraules, etc.

Per la seva banda, assenyalar, també derivat del substantiu senyal, però amb la intervenció del prefix formatiu a, que comporta el doblament de la s inicial del primitiu, vol dir, principalment, «mostrar o designar amb el dit o fent qualsevol altre senyal (algú o alguna cosa)» o bé «ésser senyal o indicatiu (d'alguna cosa)». També es pot usar significant «fixar o determinar (una data)» i, com a verb pronominal, «distingir-se o fer-se remarcar». Aquesta multiplicitat de significacions ens indica clarament que assenyalar ha d'ésser per força un verb d'ús molt corrent, que pot sorgir en tota mena de contextos, en comentaris sobre qualsevol tema, com a sinònim que és de mostrar, indicar, designar, ensenyar, signar, fer veure, d'una banda, i fixar, determinar, establir, convenir, de l'altra. Senyalar, en canvi, presenta una sinonímia genèrica més modesta, reduïda gairebé a marcar i tracar, a part de la que té un caràcter més específic, com guixar, ratllar, timbrar, segellar, gravar, retolar, estampillar, etc. Cal recordar, doncs, que si assenyalar algu es considera a vegades una falta de cortesia, senyalar-lo es ja una acció força greu, perquè representa una autèntica agressió.

Albert Jané